EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.6.2025.
COM(2025) 314 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE

EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I REVIZORSKOM SUDU

Godišnje izvješće tijelu nadležnom za davanje razrješnice o unutarnjim revizijama provedenima 2024. godine

{SWD(2025) 159 final}

Sadržaj

1.CILJEVI I PODRUČJE PRIMJENE IZVJEŠĆA 2

2.MISIJA SLUŽBE ZA UNUTARNJU REVIZIJU: ODGOVORNOST, NEOVISNOST I OBJEKTIVNOST 2

3.PREGLED PROVEDENIH REVIZIJA 3

3.1. Provedba plana revizije za 2024. 3

3.2. Statistički podaci o preporukama Službe za unutarnju reviziju 4

4.REZULTATI KOJI SE TEMELJE NA REVIZIJAMA PROVEDENIMA 2024. 7

4.1. Ukupni rezultati revizija uspješnosti 7

4.1.1. Financijski procesi 8

4.1.2. Operativni postupci 9

4.1.3. Procesi potpore 9

4.2. Ograničeni zaključci Službe za unutarnju reviziju 10

4.3. Opći zaključak o financijskom upravljanju Komisije 10

5.SAVJETOVANJE S KOMISIJINIM POVJERENSTVOM ZA FINANCIJSKE NEPRAVILNOSTI 11

1. Ciljevi i područje primjene izvješća

Ovim se izvješćem Europski parlament i Vijeće obavješćuju o **unutarnjim revizijama koje je 2024. provela Služba za unutarnju reviziju Europske komisije u glavnim upravama, službama i izvršnim agencijama Komisije** ([1]). Izvješće je dio postupka davanja razrješnice te sadržava: (i) sažetak broja i vrsta provedenih unutarnjih revizija, (ii) sažetak glavnih izdanih preporuka i (iii) mjere poduzete na temelju tih preporuka. U skladu s člankom 118. stavkom 8. i člankom 253. Financijske uredbe ([2]) Komisija prosljeđuje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Ono se temelji na izvješću koje je u skladu s člankom 118. stavkom 4. Financijske uredbe sastavio unutarnji revizor Komisije o revizijama i drugim izvješćima o angažmanima Službe za unutarnju reviziju izrađenima 2024. ([3]).

Nadalje, u skladu s člankom 118. stavkom 5. Financijske uredbe u ovom se izvješću obrađuje ukupna usklađenost s načelom dobrog financijskog upravljanja i uspješnosti navođenjem općih rezultata o uspješnosti i općeg zaključka o financijskom upravljanju (odjeljak 4.) ([4]).

2. Misija Službe za unutarnju reviziju: odgovornost, neovisnost i objektivnost

Misija je Službe za unutarnju reviziju unaprijediti i zaštititi vrijednost organizacije davanjem Komisiji objektivnih jamstava, savjeta, uvida i predviđanja koji se temelje na rizicima. U tu svrhu Služba za unutarnju reviziju svojim planom revizije:

- provodi neovisnu ocjenu djelotvornosti postupaka upravljanja, upravljanja rizikom i kontrole za operacije, aktivnosti i financijske transakcije („usluge jamstva”), i
- pruža savjete, uvide i predviđanja („usluge bez jamstva”).

Usluge jamstva provode se kako bi se potvrdilo ili provjerilo sljedeće:

a. rizici se primjereno i kontinuirano utvrđuju, procjenjuju te se njima upravlja;

b. bitne financijske, upravljačke i operativne informacije točne su, pouzdane i pravodobne;

c. poštuju se politike, postupci i primjenjivi propisi Komisije;

d. ciljevi Komisije ostvaruju se djelotvorno i učinkovito; i

e. razvoj i održavanje visokokvalitetnih postupaka kontrole promiču se u cijeloj Komisiji.

Neovisnost rada Službe za unutarnju reviziju utvrđena je u Financijskoj uredbi i **Povelji o misiji** Službe ([5]) koje je donijela Komisija. U Povelji se navodi da njezina uprava i revizori moraju očuvati neovisnost u odnosu na aktivnosti i operacije koje revidiraju kako bi prosuđivali objektivno i izbjegli sukob interesa. Ako dođe do stvarnog

([1]) Izvješće ne obuhvaća Europski instrument mirovne pomoći, decentralizirane europske agencije, Europsku službu za vanjsko djelovanje ni druga autonomna tijela nad kojima Služba za unutarnju reviziju provodi reviziju, a za koja se izdaju zasebna izvješća.

([2]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024., kojom se zamjenjuje Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 (članak 247.).

([3]) U ovo su izvješće uključena revizorska izvješća dovršena od 1. veljače 2024. do 31. siječnja 2025., osim revizije upravljanja ljudskim resursima u Glavnoj upravi za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala, za koju je završno revizorsko izvješće izdano 10. ožujka 2025. te je iznimno uključeno u godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji za 2024.

([4]) Sažetak jamstva Službe za unutarnju reviziju objavljuje se istodobno s ovim izvješćem u godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i o njegovoj uspješnosti.

([5]) Komunikacija Komisiji, Povelja o misiji Službe Europske komisije za unutarnju reviziju, C(2022) 8450 *final* od 28. studenog 2022.

ili prividnog narušavanja njihove objektivnosti, pojedinosti takvog narušavanja trebale bi se objaviti. Ako unutarnji revizor to smatra potrebnim, može se izravno obratiti predsjednici Komisije i/ili Kolegiju povjerenika.

Služba za unutarnju reviziju obavlja svoje dužnosti u skladu s Financijskom uredbom, međunarodnim standardima za stručnu provedbu unutarnje revizije ([6]) i Etičkim kodeksom Instituta unutarnjih revizora.

Uloga je Odbora za praćenje tijeka revizije, osnovanog na temelju članka 123. Financijske uredbe, osigurati neovisnost Službe za unutarnju reviziju, pratiti kvalitetu unutarnjih revizija i osigurati da službe Komisije, njezine izvršne agencije i druga tijela uzimaju u obzir i primjenjuju preporuke. Služba za unutarnju reviziju: (i) izvješćuje o bitnim problemima koje je otkrila u revizijama i o mogućim poboljšanjima revidiranih procesa, (ii) jednom godišnje daje opći zaključak o stanju financijskog upravljanja u Komisiji i (iii) (barem jednom godišnje) izvješćuje o svojoj misiji i rezultatima, kako je utvrđeno u njezinu godišnjem planu revizije. Izvješćuje se o znatnim izloženostima rizicima, problemima u području kontrole, problemima s institucijskim upravljanjem i drugim pitanjima.

Odbor za praćenje tijeka revizije pomaže Kolegiju u ispunjavanju njegovih obveza iz Ugovorâ, Financijske uredbe i drugih zakonskih instrumenata. To čini: (i) osiguravanjem neovisnosti Službe za unutarnju reviziju, (ii) praćenjem kvalitete unutarnjih revizija, (iii) osiguravanjem da službe Komisije propisno uzimaju u obzir preporuke unutarnje i vanjske revizije i (iv) osiguravanjem odgovarajućeg praćenja provedbe tih preporuka. Na taj način Odbor za praćenje tijeka revizije pomaže Komisiji da poboljša djelotvornost i učinkovitost ostvarivanja svojih ciljeva. Isto tako olakšava nadzor Kolegija nad Komisijinim upravljanjem, upravljanjem rizicima i praksama unutarnje kontrole ([7]).

Služba za unutarnju reviziju ne provodi reviziju sustavâ kontrole država članica nad financijskim sredstvima EU-a. Takve revizije sežu do razine pojedinačnih korisnika, a provode ih unutarnji revizori država članica, nacionalna revizijska tijela, druge glavne uprave Komisije i Europski revizorski sud. Međutim, Služba za unutarnju reviziju provodi reviziju mjera koje Komisija poduzima radi nadzora i revizije: (i) tijela u državama članicama i (ii) drugih tijela nadležnih za isplatu sredstava EU-a. U skladu s člankom 118. stavkom 2. Financijske uredbe Služba za unutarnju reviziju ima potpun i neograničen pristup svim informacijama potrebnima za izvršavanje svojih dužnosti, među ostalim, prema potrebi i na licu mjesta, u državama članicama i trećim zemljama.

3. Pregled provedenih revizija

3.1. Provedba plana revizije za 2024.

Plan revizije za 2024. Služba za unutarnju reviziju provela je u kontekstu sve većeg pritiska na resurse u nekim glavnim upravama Komisije i širih izazova povezanih s ruskim agresivnim ratom protiv Ukrajine i drugim geopolitičkim krizama u nastajanju. Do krajnjeg roka 31. siječnja 2025. Služba za unutarnju reviziju **završila** je ([8]) ukupno **26 angažmana** (revizije, ograničeni pregledi i drugo) u glavnim upravama i službama Komisije ([9]). To je stopa završetka ažuriranog plana revizije za 2024. od 93 %. Nadalje, jedno revizorsko izvješće dovršeno je u ožujku 2025. i iznimno je uključeno u godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji za 2024. ([10]).

([6]) Globalni standardi unutarnje revizije počeli su proizvoditi učinke 9. siječnja 2025. Oni zamjenjuju Međunarodni okvir za stručnu praksu Instituta unutarnjih revizora iz 2017., koji se primjenjivao 2024.

(7) Za pojedinosti vidjeti Komunikaciju Komisije „Povelja Odbora za praćenje tijeka revizije Europske komisije”, C(2020) 1165 *final* od 27. veljače 2020.

(8) Revizija više subjekata u pogledu strategija za borbu protiv prijevara u području vanjskog djelovanja smatra se dovršenom iako za jednu od četiriju službi Komisije obuhvaćenih revizijom (Glavna uprava za međunarodna partnerstva) završno revizorsko izvješće nije izdano do krajnjeg roka 31. siječnja 2025. Očekuje se da će ovo izvješće biti uključeno u godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji za 2025.

([9]) Područje revizije Komisije koje je u nadležnosti Službe za unutarnju reviziju obuhvaća ukupno 50 organizacijskih subjekata (službi). Za neke od tih subjekata 2024. je izdano više završnih revizorskih izvješća ili izvješća o pregledu. Vidjeti radni dokument službi uz ovo izvješće, u kojem se daje detaljan pregled subjekata za koje su izdana završna revizorska izvješća i izvješća o pregledu.

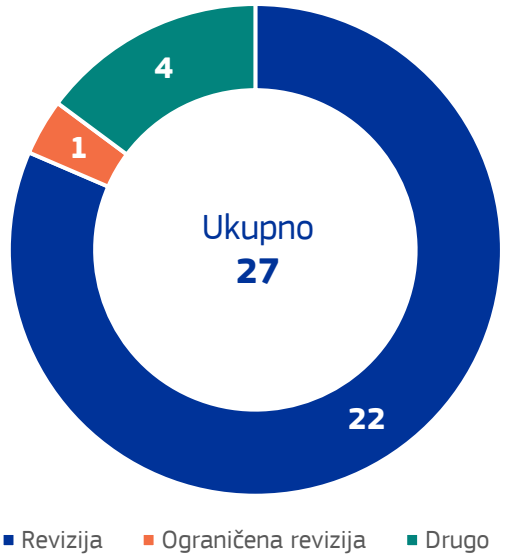
([10]) Revizija upravljanja ljudskim resursima u Glavnoj upravi za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala, za koju je nacrt izvješća izdan 19. prosinca 2024., a završno revizorsko izvješće 10. ožujka 2025.

Služba za unutarnju reviziju, u skladu sa svojom poveljom i međunarodnim revizijskim standardima, planira revizije na temelju procjene rizika i analize kapaciteta. Cilj joj je izraditi plan revizije koji obuhvaća područja najvećeg rizika, čime se maksimalno povećava njezina dodana vrijednost te doprinosi najboljoj upotrebi resursa i učinkovitoj i djelotvornoj provedbi plana revizije. Služba za unutarnju reviziju redovito prati provedbu plana revizije i prema potrebi ga prilagođava.

Služba za unutarnju reviziju **provela je praćenje 56 prethodnih revizijskih angažmana** kako bi preispitala provedbu preporuka te je izdala 75 ([11]) napomena nakon praćenja odgovarajućim glavnim upravama i službama. Kao rezultat toga zaključen je 21 angažman ([12]). Služba za unutarnju reviziju zaključila je da su sve preporuke učinkovito provedene, dok je 35 preporuka ostalo otvoreno i do krajnjeg roka njihova je provedba još bila u tijeku.

Ukupan **broj i raščlamba prema vrstama angažmana** završenih do krajnjeg roka 31. siječnja 2025. prikazani su u grafikonima u nastavku.

Angažmani po vrsti

Izvor: Europska komisija

Služba za unutarnju reviziju izdala je 2024. **43 izvješća** (završna revizorska izvješća i napomene). **Broj izvješća** veći je od broja angažmana jer je Služba za unutarnju reviziju za neke angažmane koji uključuju više subjekata revizije ([13]) podnijela pojedinačna izvješća za razne subjekte obuhvaćene tim revizijama. Služba je 2024. provela sedam revizija više glavnih uprava ili revizija više subjekata (i izdala 21 završno izvješće za te revizije).

([11]) Neki revizijski angažmani praćeni su više puta, a neke napomene nakon praćenja odnosile su se na više revizijskih angažmana.

([12]) Popis revizija zaključenih nakon praćenja uključen je u odjeljak 2.2. radnog dokumenta službi.

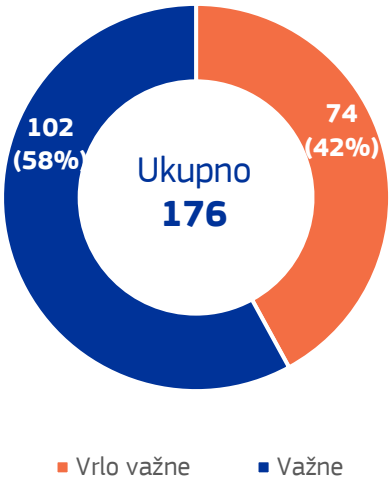
([13]) To se odnosi na revizije koje obuhvaćaju više glavnih uprava i/ili službi Komisije (revizije više glavnih uprava) ili revizije koje se provode u službama Komisije i u decentraliziranim agencijama ili drugim autonomnim tijelima (revizije više subjekata).

3.2. Statistički podaci o preporukama Službe za unutarnju reviziju

PREPORUKE IZDANE 2024. ([14])

Služba za unutarnju reviziju izdala je **176 preporuka** koje su proizašle iz njezinih revizija u 2024. Kao što je prikazano u nastavku, 58 % tih preporuka ocijenjeno je važnima, a 42 % vrlo važnima, dok kritičnih preporuka nije bilo. Subjekti revizije izradili su akcijske planove za sve (djelomično) prihvaćene preporuke.

Preporuke po ocjeni

Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju

U 2024. subjekti revizije prihvatili su **174 preporuke**, a djelomično su prihvatili dvije preporuke. Subjekti revizije izradili su akcijske planove za sve (djelomično prihvaćene) preporuke. Ti su planovi dostavljeni Službi za unutarnju reviziju, koja ih je potom ocijenila kao zadovoljavajuće ili je zatražila da joj se dostavi revidirani akcijski plan.

PREPORUKE IZDANE U RAZDOBLJU OD 2020. DO 2024. ([15])

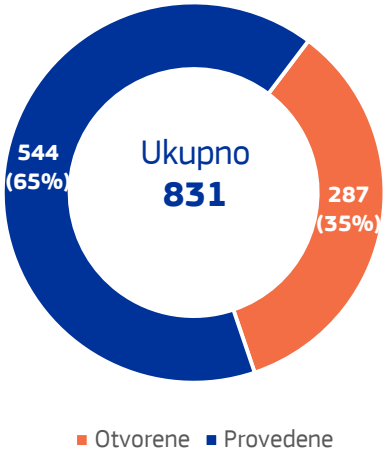
Služba za unutarnju reviziju izradila je sveobuhvatan pregled aktivnosti praćenja za preporuke čija je provedba kasnila više od šest mjeseci. Taj je pregled upućen Odboru za praćenje tijeka revizije.

([14]) Uključujući četiri preporuke (jedna vrlo važna i tri važne) iz revizije upravljanja ljudskim resursima u Glavnoj upravi za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala, koja je dovršena 10. ožujka 2025. Međutim, ta revizija i njezine preporuke nisu uključene u završno izvješće o pregledu za 2024. upućeno Odboru za praćenje tijeka revizije.

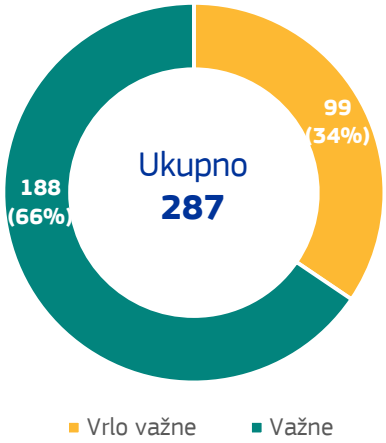
([15]) Isključujući četiri preporuke izdane nakon krajnjeg roka 31. siječnja 2025., kako je objašnjeno u prethodnoj bilješci.

Kako je prikazano u nastavku, subjekti revizije ocijenili su da su do krajnjeg roka 31. siječnja 2025. provedene 544 preporuke (65 %) od ukupno 831 (djelomično) prihvaćene preporuke ([16]) koje je Služba za unutarnju reviziju izdala u razdoblju 2020. – 2024. ([17]). To znači da je ukupno 287 preporuka (35 %) i dalje otvoreno.

Br. prihvaćenih preporuka izdanih u razdoblju 2020. – 2024. po statusu
(na temelju ocjene subjekata revizije)

Br. otvorenih preporuka po ocjeni

Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju

Od 287 preporuka koje su na datum krajnjeg roka i dalje bile otvorene, nijedna nije ocijenjena kao kritična, 99 (34 %) ocijenjeno je vrlo važnima, a 188 (66 %) važnima.

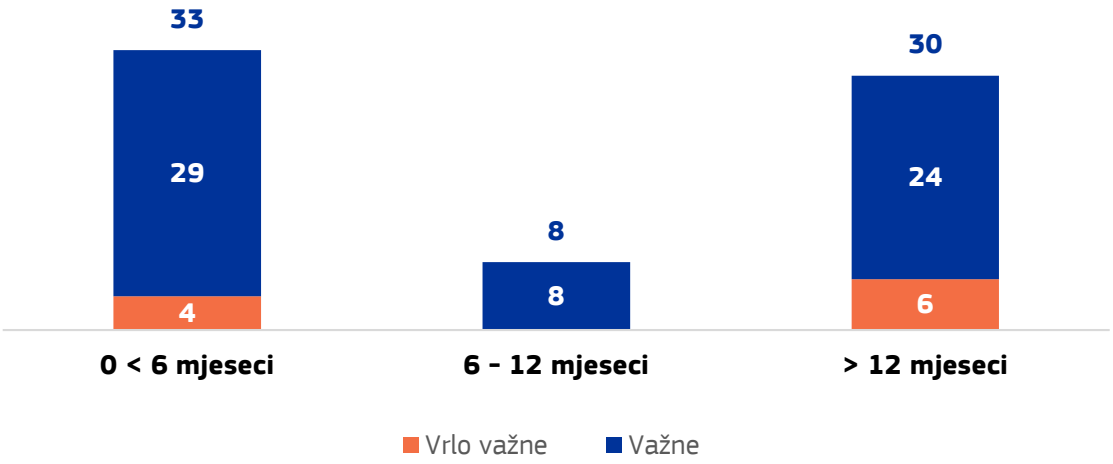
Od tih otvorenih preporuka, **kasnilo se s provedbom njih 71** (nisu provedene do izvorno dogovorenog roka). Te preporuke čija provedba kasni čine 8,5 % (djelomično) prihvaćenih preporuka. Od tih preporuka čija provedba kasni, šest vrlo važnih preporuka klasificirano je kao preporuke čija provedba znatno kasni (tj. preporuka je i dalje otvorena više od šest mjeseci nakon isteka izvornog roka provedbe). Taj je broj viši od tri preporuke iz prethodne godine, ali i dalje potvrđuje uspješnost stroge politike praćenja koju provodi Služba za unutarnju reviziju pri ocjenjivanju provedbe svojih preporuka. Te vrlo važne preporuke čija provedba znatno kasni čine 0,7 % ukupnog broja preporuka koje su (djelomično) prihvaćene u razdoblju 2020. – 2024. (u usporedbi s 0,4 % u prethodnom izvještajnom razdoblju). Nema vrlo važnih preporuka čija provedba znatno kasni, a koje su izdane prije 2020.

([16]) Od 831 preporuke izdane u razdoblju 2020. – 2024. u potpunosti su prihvaćene 823 preporuke, četiri su djelomično prihvaćene, a četiri odbijene.

([17]) Na grafikonu su prikazane ocjene preporuka na datum krajnjeg roka. Te se ocjene mogu razlikovati od ocjena iz izvornog revizorskog izvješća jer Služba za unutarnju reviziju može tijekom naknadne revizije u svrhu praćenja ocijeniti da su mjerama koje je subjekt revizije proveo djelomično ublaženi početno utvrđeni rizici i stoga smanjiti ocjenu preporuke.

Kašnjenje preporuka čija provedba kasni, po ocjeni

(izdane u razdoblju 2020. – 2024.)

Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju

Služba za unutarnju reviziju smatra da je provedba preporuka u cjelini zadovoljavajuća i usporediva s prethodnim izvještajnim razdobljima. Takvo stanje pokazuje da službe Komisije predano provode kritične i vrlo važne preporuke, čime smanjuju rizike koje je istaknula Služba za unutarnju reviziju.

U trećem dijelu radnog dokumenta službi, priloženog ovom izvješću, sažeto su prikazane te vrlo važne preporuke čija provedba znatno kasni.

4. Rezultati koji se temelje na revizijama provedenima 2024.

4.1. Ukupni rezultati revizija uspješnosti

Služba za unutarnju reviziju dovršila je 23 angažmana koja se odnose na uspješnost kako bi pridonijela kulturi Komisije koja se temelji na uspješnosti i njezinoj usmjerenosti na bolji omjer vrijednosti i novca. Za otprilike 80 % tih angažmana Služba za unutarnju reviziju utvrdila je velike preostale rizike u revidiranim područjima ili procesima te je izdala vrlo važne preporuke. Uočene su i razne prednosti i dobri primjeri iz prakse (više pojedinosti vidjeti u odjeljku 1. radnog dokumenta službi).

U skladu sa svojom metodologijom i dobrom praksom Služba za unutarnju reviziju provodi reviziju uspješnosti na neizravan način. Ocjenjuje uspješnost službi Komisije u provedbi politika, programa i aktivnosti s obzirom na s njima povezane rizike. Tim pristupom provjerava se jesu li glavne uprave i službe osmislile pouzdane okvire uspješnosti, odgovarajuće alate za mjerenje uspješnosti i sveobuhvatne sustave za praćenje.

U sljedećim odjeljcima prikazani su zaključci Službe za unutarnju reviziju o raznim aspektima uspješnosti koji su ocijenjeni u njezinim revizijama u 2024. ([18]).

([18]) Služba za unutarnju reviziju provela je ukupno 23 revizijska angažmana koja se odnose na uspješnost (20 revizija uspješnosti i sveobuhvatnih revizija) ili koji su uključivali određene aspekte uspješnosti (dvije revizije IT-a i jedan ograničen pregled IT-a). Više pojedinosti nalazi se u radnom dokumentu službi.

4.1.1. Financijski procesi

U većini revizija Službe za unutarnju reviziju potvrđivalo se Kolegiju te glavnim upravama i službama Komisije da se unutarnje kontrole u području financijskog upravljanja provode učinkovito i djelotvorno (vidjeti i opći zaključak o financijskom upravljanju u odjeljku 4.3.).

Sljedećim četirima revizijama nisu otkriveni ni kritični ni vrlo veliki nedostaci u sustavima kontrole: 1. revizijom strategija za borbu protiv prijevara u području vanjskog djelovanja; 2. revizijom četvrte faze upravljanja bespovratnim sredstvima u okviru programa Obzor 2020. u Izvršnoj agenciji Europskog istraživačkog vijeća; 3. revizijom uspješnosti upravljanja stručnjacima za ocjenu prijedlogâ u Izvršnoj agenciji za obrazovanje i kulturu; i 4. revizijom javne nabave u Glavnoj upravi za usmeno prevođenje.

Ostalih devet revizija ukazalo je na **potrebu za poboljšanjima** zbog čega je izdan niz vrlo važnih preporuka ([19]).

Glavna uprava za poljoprivredu i ruralni razvoj napredovala je u pripravnosti za osmišljavanje modela izgradnje jamstva u okviru novih strateških planova zajedničke poljoprivredne politike. Međutim, i dalje je potrebno razviti niz elemenata za postizanje dostatne otpornosti uspostavljenog kontrolnog okvira kako bi se rashodi na temelju novog modela ostvarivanja ciljeva zajedničke poljoprivredne politike izvršavali u skladu s pravnim okvirom zajedničke poljoprivredne politike.

Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku, Glavna uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje i Glavna uprava za pomorstvo i ribarstvo općenito su osmislile odgovarajuće postupke izgradnje jamstva za fondove koji se provode u okviru podijeljenog upravljanja kako bi se ublažili ključni rizici i uzeli u obzir glavni novi elementi uvedeni zakonodavstvom za programsko razdoblje 2021. – 2027. Međutim, strategiju jedinstvene revizije glavnih uprava bit će potrebno ažurirati jer neki elementi nisu bili dovoljno jasni ili dovoljno razrađeni u ovoj fazi programskog razdoblja. Glavna uprava za regionalnu i urbanu politiku provodi i Fond solidarnosti EU-a u okviru podijeljenog i neizravnog upravljanja. Služba je uspostavila postupke kontrole za upravljanje Fondom, ali njegovu strukturu i djelotvorno upravljanje treba dodatno poboljšati.

Glavna uprava za gospodarske i financijske poslove primjereno je osmislila te učinkovito i djelotvorno provela postupke upravljanja za pripremnu fazu operacija makrofinancijske pomoći. Međutim, treba dodatno poboljšati osmišljavanje te učinkovitu i djelotvornu provedbu postupaka upravljanja rizicima i kontrole te označivanje i zaštitu osjetljivih neklasificiranih podataka.

Kad je riječ o **neizravnom upravljanju**, revizijom kontrola financijskog upravljanja civilnim misijama zajedničke sigurnosne i obrambene politike, koju je provela Služba za instrumente vanjske politike, utvrđeno je da, iako je Služba osmislila i provela kontrolni okvir prilagođen posebnostima misija, njegovu strukturu koja utječe na njegovu djelotvornu provedbu treba dodatno poboljšati.

Iako je **Glavna uprava za međunarodna partnerstva** uspostavila sustav kontrole koji obuhvaća smjernice, predloške, kontrolne popise i osposobljavanje radi potpore provedbi postupaka dodjele bespovratnih sredstava i javne nabave u okviru neizravnog upravljanja s partnerskim zemljama i radi potpore uspješnosti povezanih *ex ante* kontrola koje provode delegacije EU-a, njihovu izradu treba dodatno poboljšati kako bi se osigurale usklađenost s pravilima te njihova djelotvorna i učinkovita provedba.

Iako je **Glavna uprava za istraživanje i inovacije** znatno uložila u osmišljavanje odgovarajuće i inovativne strategije kontrole programa Obzor Europa radi njegove zakonite i pravilne provedbe te dobrog financijskog upravljanja programom, bitne komponente strategije kontrole treba dodatno poboljšati kako bi se u potpunosti postigao dugoročni cilj da razina pogreške za program Obzor Europa bude ispod praga značajnosti od 2 %.

Izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš jedna je od pet izvršnih agencija koje provode program Obzor Europa. Iako je Agencija osmislila i uspostavila odgovarajuće kontrole za postupke upravljanja

([19]) To se odnosi na 19 (odnosno 26 %) od ukupno 74 vrlo važne preporuke izdane 2024.

bespovratnim sredstvima u okviru programa Obzor Europa, dodatno treba poboljšati upravljanje sukobima interesa i postupcima evaluacije koje može narušiti djelotvornost i učinkovitost provedbe.

Naposljetku, **revizijom izgradnje jamstva** za rashode u okviru izravnog upravljanja u Glavnoj upravi za pomorstvo i ribarstvo utvrđeno je da, iako je služba primjereno osmislila i provela svoje postupke izgradnje jamstva za rashode u okviru izravnog upravljanja, treba dodatno poboljšati izradu i financijsku provedbu sporazumâ o partnerstvu u održivom ribarstvu.

4.1.2. Operativni postupci

Služba za unutarnju reviziju provela je **tri revizije koje su se odnosile na posebne programe ili instrumente**. Revizijom **Programa jedinstvenog tržišta** ostvareni su pozitivni rezultati, pri čemu nisu utvrđeni ni kritični ni vrlo veliki nedostaci.

U okviru revizije **provedbe i praćenja sustava EU-a za trgovanje emisijama** i **revizije novog programa razgradnje nuklearnih postrojenja** i zbrinjavanja otpada u Zajedničkom istraživačkom centru izdano je 10 odnosno 4 vrlo važne preporuke. Kad je riječ o reviziji sustava EU-a za trgovanje emisijama, postupci za upravljanje dražbama sustava EU-a za trgovanje emisijama dobro funkcioniraju, ali treba dodatno poboljšati oblikovanje i djelotvornu provedbu drugih postupaka Glavne uprave za klimatsku politiku koji se odnose na provedbu i praćenje sustava EU-a za trgovanje emisijama. Kako bi se zajamčila održiva, učinkovita i djelotvorna provedba programa razgradnje nuklearnih postrojenja i zbrinjavanja otpada na svim lokalitetima nuklearnih elektrana Zajedničkog istraživačkog centra, treba dodatno poboljšati sustave upravljanja, vođenja i kontrole.

4.1.3. Procesi potpore

Upravljanje ljudskim resursima

Od Komisije se traži da postigne više, a da pritom ne poveća ukupnu radnu snagu zbog obveze fiksnog broja zaposlenih. Stoga se sve većem broju službi Komisije ne odobrava povećanje broja osoblja koje zatraže, čime se uvelike opterećuju resursi, o čemu je Komisija izvijestila kao o međusektorskom kritičnom riziku. U tom je kontekstu Služba za unutarnju reviziju provela tri revizije kako bi ocijenila različite aspekte upravljanja ljudskim resursima u Komisiji.

Revizijom procjene potreba za ljudskim resursima u Komisiji na institucijskoj razini zaključeno je da je u postojećim postupcima za procjenu tih potreba u zakonodavnom i proračunskom kontekstu ostvaren napredak, ali da su potrebna bitna poboljšanja. Utvrđena su dva glavna pitanja: 1. potpora središnjih službi u procjeni potreba za ljudskim resursima na lokalnoj razini službe; i 2. provjera kvalitete potreba za ljudskim resursima koju provode središnje službe. Rješavanje tih pitanja presudno je kako bi se najbolje iskoristili ograničeni resursi Komisije te ispunili njezini glavni prioriteti i obveze.

Revizijom više subjekata o raspodjeli ljudskih resursa u delegacijama EU-a zaključeno je da je postupak Komisije za raspodjelu ljudskih resursa u delegacijama EU-a u skladu s pravilima, ali bi njegovu strukturu te djelotvornu i učinkovitu provedbu trebalo poboljšati kako bi se postigao cilj pružanja općeg pregleda radnog opterećenja delegacija EU-a.

Na razini pojedinačne službe revizijom upravljanja ljudskim resursima u Glavnoj upravi za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala zaključeno je da, iako je ta služba uspostavila odgovarajući unutarnji sustav za upravljanje ljudskim resursima, treba dodatno poboljšati izradu strateškog okvira za ljudske resurse službe koji može utjecati na njegovu djelotvornu i učinkovitu provedbu.

Upravljanje IT-om

Revizijom više glavnih uprava koja se odnosi na upravljanje rizicima u području informatičke sigurnosti koje obuhvaća i institucijsku i lokalnu razinu utvrđeno je da, iako je Komisija osmislila odgovarajući okvir i postupke za upravljanje rizicima u području informatičke sigurnosti, koji su u skladu s Komisijinim okvirom za informatičku sigurnost, treba dodatno poboljšati djelotvornu i učinkovitu provedbu postupaka u sljedećim područjima: 1.

metodologija upravljanja rizicima u području informatičke sigurnosti i povezani alati; 2. kriteriji prihvatljivosti rizika; 3. praćenje rezultata procjene rizika i izvješćivanje o njima; i 4. potpunost i točnost informacija o informatičkoj sigurnosti. Područja u kojima su potrebna poboljšanja utvrđena su i na razini Komisije i na decentraliziranoj razini.

Ograničen pregled sustava SUMMA ([20]), proveden u okviru pripreme njegova puštanja u rad, odnosio se na kontrole koje je Glavna uprava za proračun uspostavila kako bi se ublažili glavni rizici povezani s prelaskom središnjeg računovodstvenog, proračunskog i rizničkog sustava Komisije. U trenutku provođenja ograničenog pregleda i dalje su postojala vrlo važna područja u kojima su potrebna dodatna poboljšanja. Nadalje, utvrđena su dodatna područja u kojima su potrebna poboljšanja, što bi moglo utjecati na posljedičnu učinkovitu i djelotvornu upotrebu sustava u praksi.

Ostali procesi potpore

Revizijom financijskog okvira u području IT-a zaključeno je da je Glavna uprava za digitalne usluge poduzela korake u osmišljavanju i provedbi odgovarajućeg kontrolnog okvira za upravljanje osnovnim informatičkim uslugama i postupcima povrata sredstava. Međutim, unatoč tomu što je postojeći financijski okvir u području IT-a donekle imao pozitivan utjecaj, treba dodatno poboljšati njegovu strukturu u pogledu koncepta osnovnih informatičkih usluga i primjerenosti postojećeg financijskog okvira u području IT-a za pružanje održivih institucijskih informatičkih usluga u budućnosti.

Revizijom zaštite osobnih podataka, koju je Služba za unutarnju reviziju provela u Uredu za upravljanje individualnim materijalnim pravima, zaključeno je da sustav kontrole koji je Ured uspostavio za ključne poslovne procese u kojima se obrađuju osobni podaci nije primjereno osmišljen ni djelotvorno primijenjen kako bi bio usklađen s relevantnom pravnom osnovom. Iako Služba za unutarnju reviziju prima na znanje važne korake koje je 2024. (nakon završetka terenskog rada na reviziji) Ured poduzeo kako bi otklonio glavne nedostatke, i dalje je potreban znatan napredak u pogledu 1. odgovornosti, uloga i dužnosti; 2. aranžmana u slučaju zajedničke obrade, međunarodnih prijenosa osobnih podataka i sporazumâ o razini usluga, 3. usklađenosti s načelima zaštite podataka i 4. informatičkih kontrola kako bi se zajamčile cjelovitost, povjerljivost i dostupnost osobnih podataka.

4.2. Ograničeni zaključci Službe za unutarnju reviziju

Služba za unutarnju reviziju svim je glavnim upravama i službama Komisije u veljači 2025. dostavila ograničene zaključke o stanju unutarnje kontrole ([21]). Ti ograničeni zaključci dodatak su godišnjim izvješćima o radu predmetnih glavnih uprava i službi za 2024. Temelje se na revizijama provedenima u posljednjih pet godina i obuhvaćaju sve izdane otvorene preporuke. Zaključak Službe za unutarnju reviziju o stanju unutarnje kontrole ograničen je na sustave upravljanja i kontrole koji su bili predmet revizije. Ne odnosi se na sustave za koje Služba za unutarnju reviziju nije provela revizije u posljednjih pet godina.

4.3. Opći zaključak o financijskom upravljanju Komisije

U skladu s Poveljom o misiji Službe za unutarnju reviziju ta služba jedanput godišnje izdaje opći zaključak o financijskom upravljanju Komisije. Taj se zaključak temelji na revizijama u području financijskog upravljanja u Komisiji koje je Služba za unutarnju reviziju provela tijekom prethodne tri godine (2022. – 2024.). U obzir se uzimaju i informacije iz drugih izvora, prije svega izvješća Europskog revizorskog suda. Opći zaključak izdaje se istodobno s ovim izvješćem i odnosi se na istu godinu.

Na temelju tih revizijskih informacija unutarnji revizor smatrao je da je Komisija 2024. uspostavila postupke upravljanja, upravljanja rizikom i unutarnje kontrole koji su, promatrano u cjelini, primjereni za davanje

([20]) Alat za obračunsko i proračunsko računovodstvo.

([21]) U savjetodavnoj službi „Inspiracija, rasprava, angažman i ubrzavanje djelovanja” u razdoblju 2020. – 2024. nisu provedene revizije jer nisu utvrđeni visoki rizici i stoga nisu ni izneseni ograničeni zaključci.

razumnog jamstva o postizanju njezinih financijskih ciljeva, uz iznimku onih područja financijskog upravljanja za koja su dužnosnici za ovjeravanje na osnovi delegiranja izrazili rezerve u izjavi o jamstvu.

Bez izražavanja dodatnih rezervi uz opći zaključak za 2024., Služba za unutarnju reviziju skrenula je pozornost Komisije na potrebu da na visoke međusektorske rizike za instituciju i proračun EU-a odgovori iskorištavanjem iskustva stečenog upravljanjem svojim financijskim sredstvima u zahtjevnim okolnostima.

To se osobito odnosi na složenost (inovativnih) mehanizama financiranja i povezane izazove za njihovu provedbu. Komisija, koja je u konačnici odgovorna za davanje jamstava zakonitosti i pravilnosti rashoda te dobro financijsko upravljanje, morat će stoga i dalje poduzimati mjere za ublažavanje novih utvrđenih visokih rizika.

Budući da Komisija pokreće ambicioznu reformu proračuna EU-a kako bi ga učinila jednostavnijim, usmjerenijim i učinkovitijim, **tradicionalni okvir za upravljanje, kontrolu i jamstvo treba prilagoditi** kako bi i dalje bio relevantan za inovativne i složene modele financiranja te nove modele ostvarivanja ciljeva, uključujući pristupe koji se temelje na uspješnosti.

Kako bi okvir za jamstvo i kontrolu i dalje bio djelotvoran, u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru mora biti **razmjeran** povezanim rizicima. Razinu i intenzitet kontrola trebalo bi prilagoditi modelu provedbe budućih instrumenata kako bi se izbjeglo udvostručavanje kontrola i revizija te smanjilo administrativno opterećenje.

Strategiju jamstva i kontrole trebalo bi **uključiti od samog početka** te razvijati istodobno s oblikovanjem politika i planiranjem provedbe, čime bi se omogućila djelotvorna i učinkovita provedba programa te poduprli širi ciljevi financijskog upravljanja i upravljanja.

Ključno je **održati odgovarajuću razinu kontrola** tijekom cijelog programskog ciklusa, posebno ako kašnjenje u izvršenju sredstava stvara pritisak. Kako bi se zajamčila kontinuirana i pouzdana provedba novih strategija kontrole i jamstva, trebalo bi od početka do kraja definirati i raspodijeliti potrebne ljudske resurse u smislu kapaciteta i vještina.

5. Savjetovanje s Komisijinim povjerenstvom za financijske nepravilnosti

Kada daje mišljenje iz članka 93. Financijske uredbe, povjerenstvo uspostavljeno na temelju članka 145. Financijske uredbe nije prijavilo nikakve sustavne probleme u 2024.